

## **ВИСНОВОК**

рецензента доктора педагогічних наук,  
професора Матвієнко Олени Валеріївни  
про наукову новизну, теоретичне та практичне  
значення результатів дисертації

**Шпоті Тетяни Василівни на тему:**

**«Формування професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти»**  
поданої на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії  
за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки»

У дисертаційному дослідженні Шпоті Тетяни Василівни актуалізовано передумови і шляхи формування професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти на підходах і принципах Порядку денного на ХХІ століття, Болонського процесу, Концепціях «освіти впродовж життя», «Освіти для сталого розвитку», «Демократичної освіти майбутнього», таких як людино- та студентоцентризм, природоцентризм задля миротворення й безпеки нинішніх і прийдешніх поколінь.

Для успішного вирішення поставлених завдань дисертантка використала комплекс теоретичних, емпіричних та статистичних методів дослідження, які дали змогу Шпоті Т.В. отримати достовірні наукові дані, всебічно і ґрунтовно підтвердити основні положення дисертаційної роботи. Тетяна Василівна раціонально спланувала та організувала експериментальну роботу, ретельно опрацювала отримані результати. У своїй дослідницькій роботі дисертантка розкрила методiku експерименту, об'єктивно оцінила його перебіг, проаналізувала та узагальнила отримані результати, на основі чого дійшла до науково виважених висновків.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота виконана відповідно до теми Зведеного плану НДР сфери освіти, науки та інноватики у межах виконання тем НДР «Теорія і технологія навчання у системі

професійної освіти» (ДР № 0115U000552, 2015–2017 рр.); «Теоретичні та методичні основи формування системи післядипломної освіти на засадах сталого розвитку» (ДР № 0117U004914, 2016–2019 рр.) та «Освітня політика якості й безпеки життєдіяльності соціокультурних форм для сталого розвитку України» (ДР № 0122U000046, 2022-2024 рр.). Тему дисертації затверджено вченою радою Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (протокол № 4 від 27 грудня 2018 р.).

Мета дослідження: забезпечення соціального виміру професійної зайнятості професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти.

Для досягнення зазначеної мети були поставлені такі завдання дослідження:

1. Здійснити контент-аналіз національної метрики нормативного забезпечення професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти для професійної зайнятості.

2. Конкретизувати соціальний вимір міжнародної імплементації професійної підготовки та зайнятості майбутніх викладачів вищої освіти на принципах європейської освітньої аксіології.

3. Обґрунтувати та систематизувати тезаурус дослідження процесу формування представницької компетентності професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти у ході портфельного аналізу.

4. Розробити критеріальний апарат сформованості представницької компетентності для досягнення професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти за рівнями презентабельності, обґрунтувати організаційно-управлінські та організаційно-педагогічні умови забезпечення процесу формування.

5. Обґрунтувати методику та спроектувати модель організації процесу формування професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти й здійснити перевірку їх ефективності.

Об'єкт дослідження – процес формування професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти в умовах соціального виміру.

Предмет дослідження – модель формування представницької компетентності професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти.

Цінність роботи Шпоті Т.В. визначається науковою новизною і теоретичним значенням здобутих результатів дослідження.

Практичне значення одержаних результатів дисертаційної роботи полягає у тому, що: впроваджено модель формування представницької компетентності професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти; розроблено методику організації формування професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти та кейс науково-методичного забезпечення професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти з освітньо-змістовними модулями «Бібліометрія, інформетрія (кіберметрія)» – інформетрія, бібліометрія, медіаметрія, кіберметрія, «Наукометрія для наукознавства та кваліметрія» (метрика Болонського процесу), «Спеціальна метрія та соціометрія психолого-педагогічних досліджень (енвайрометрія)» для галузі знань 01 «освіта/Педагогіка» спеціальності 015 «Професійна освіта (Цифрові технології)» другого (магістрського) рівня вищої освіти. Теоретичні та методичні матеріали дослідження, науково-методичного та інформаційно-технологічного супроводу можуть бути практично корисними для розлогого спектру спеціальностей професійної підготовки майбутніх викладачів вищої освіти.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що *уперше*:

*обґрунтовано* теоретичні і методичні аспекти формування професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти; *розроблено і обґрунтовано* модель формування представницької компетентності професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти; структуру і зміст представницької компетентності професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти; критеріальний апарат дослідження сформованості представницької компетентності за рівнями низької, достатньої та високої презентабельності та когнітивним базовим, інформаційно-технологічним та професійно-метричним (іміджевим) показниками для досягнення професійно-метричного реноме

майбутніх викладачів вищої освіти; обґрунтовано організаційно-управлінські та організаційно-педагогічні умови – сприятливе психолого-педагогічне середовище, методологічний та інформаційно-технологічний сервіс, спеціально-організаційні процедури адміністрування забезпечення процесу формування професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти;

*здійснено* аксіологічний аналіз соціального виміру європеїзації вищої освіти для модернізації професійної підготовки і забезпечення зайнятості майбутніх викладачів вищої освіти; контент-аналіз національних вимог забезпечення відповідності професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти для професійної зайнятості ;

*сформульовано* у авторському трактуванні дефініції «професійно-метричне реноме викладача вищої освіти», «представницька компетентність професійно-метричного реноме викладача вищої освіти», «процес формування професійно-метричного реноме викладача вищої освіти», «соціокультурна ідентичність індивідуума», «особистісна ідентифікація соціального виміру», «соціальні диспозиції», «самосвідомість», «зацікавленість та особистісні інтереси соціалізації», «соціальна ціленаправленість», «система особистісних взаємин соціальної метрики», «самооцінювання», «особистісні якості, потреби, активність, взаємини та ціннісні орієнтації», «соціальна якість», «ціннісні орієнтації соціального виміру».

*удосконалено* методика організації формування професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти у цілісній єдності структурно-організаційних компонентів галузей знань освіта/педагогіка для спеціальності 015 «Професійна освіта (Цифрові технології)» як: спосіб системного управління і організації професійної підготовки; методологічний базис набуття представницької компетентності; системний методико-організаційний супровід (форми, методи, засоби); кейс забезпечення соціометричного змісту і оцінювання професійної підготовки з дотриманням умов організаційно-управлінської та організаційно-педагогічної семантики для ефективного реалізації моделі формування

представницької компетентності професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти;

*подальшого розвитку набули методологічні аспекти забезпечення якості формування представницької компетентності професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти для задоволення соціальних запитів.*

1. Здійснити контент-аналіз національної метрики нормативного забезпечення професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти для професійної зайнятості.

2. Конкретизувати соціальний вимір міжнародної імплементації професійної підготовки та зайнятості майбутніх викладачів вищої освіти на принципах європейської освітньої аксіології.

3. Обґрунтувати та систематизувати тезаурус дослідження процесу формування представницької компетентності професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти у ході портфельного аналізу.

4. Розробити критеріальний апарат сформованості представницької компетентності для досягнення професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти за рівнями презентабельності, обґрунтувати організаційно-управлінські та організаційно-педагогічні умови забезпечення процесу формування.

5. Обґрунтувати методикау та спроектувати модель організації процесу формування професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти й здійснити перевірку їх ефективності.

Робота вирізняється значним фактичним матеріалом, оригінальним підходом до аналізу та вирішення поставлених завдань та високою інформативністю.

Позитивно оцінюючи дисертаційну роботу, вважаємо за необхідне зробити деякі рекомендації та побажання, зокрема:

1. у дисертаційному дослідженні ґрунтовно розкрито і обґрунтовано зміст і структуру професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти, в тому числі і представницьку компетентність як складову професійної

відповідності майбутніх викладачів вищої освіти. Також актуалізовано принципи превалюючих концепцій «Освіти впродовж життя», «Освіти для сталого розвитку», «Демократичної освіти майбутнього», проте не висвітлено компоненти компетентностей демократичної освіти майбутнього, що на нашу думку, сприяло би футуристичному баченню перспектив презентабельності професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти.

2. У другому розділі «Методика організації формування професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти» у підрозділі 2.1 «Підходи, принципи та методи пізнання й організації освітнього процесу підготовки майбутніх викладачів вищої освіти» розкрито і обґрунтовано добір підходів, принципів, методів і форм процесу формування професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти. Виокремлено форми організації процесу формування професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти, які справедливо визначено як панівні в умовах глобальних викликів воєнного стану, проте також варто було б зацентувати увагу і на традиційних (постійних), так і перемінних локаціях для успішного застосування методики.

3. У другому розділі «Методика організації формування професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти» для підрозділу 2.2 «Матричний аналіз теоретичних і методичних аспектів абрису професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти» доцільно було б додати методичні рекомендації щодо особливостей заповнення профілів майбутніх викладачів науко-метричних платформ, які мають визначальний статус для оцінювання професійно-метричного реноме викладачів.

4. Розкрито організаційно-управлінські і організаційно-педагогічні умови формування професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти (сприятливе психолого-педагогічне середовище, методологічний та інформаційно-технологічний сервіс, спеціально-організаційні процедури адміністрування забезпечення процесу формування професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти) з метою забезпечення ефективної реалізації методики

організації формування професійно-метричного реноме майбутніх викладачів вищої освіти у процесі професійній підготовці для релевантності освітніх результатів – сформованості представницької компетентності майбутніх викладачів для досягнення їх професійно-метричного реноме у вищій освіті. Вважаємо, що 2 умова (методологічний та інформаційно-технологічний сервіс) задекларовано досить амбіційно в методологічній частині.

Наведені зауваження не стосуються концептуальних засад виконаного дослідження, і тому не впливають на позитивне враження.

Виходячи із змісту наукової роботи та публікацій дисертанта за обраною темою, можна зробити висновок, що дисертація Шпоті Т.В. є цілісним завершеним дослідженням, яке відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

## РЕЦЕНЗЕНТ

доктор педагогічних наук,  
професор, завідувач кафедри початкової  
освіти та інноваційної педагогіки  
Українського державного університету  
університету імені М. П Драгоманова

